

■ Белгәндәрәбез дәрәсәме?

ГОСЕЛ ТӘҺАРӘТЕ ХАКЫНДА КАБАТЛАУ

Нәрәсә ул гәсел?

Бәтән тәнне энә очы кал-маслык рәвештә юуга гәсел диелә.

Нәрәсә ул жәнәпләк хәлә?

жәнәпләк хәлә - ир кәшәләрнең мәниләре шәһвәт белән бушалу (оргазм) аркасында чыгып барлыкка килгән мәгънәви пычраклык хәлә. Бу хәлдән тик гәсел кыену белән котылырга мөмкин.

Нәрәсә ул хәез һәм нифас?

Хәез хәлә - хатын-кызларның ай саен булган, уртача бер атна, ун кән дәвам итә торган күрәм хәлләре. Ә нифас - йөклә хатынның бала тапканнан соң лохусалык вакыты. Хәез һәм нифас аркасында килгән кан сәбәплә хатын-кызлар кайбер гыйбадәтләргә кыла алмаслар. Ләкин бу хәлләрнең бәтәннен соң гәсел коенып, бу гыйбадәтләрен дәвам итә алалар.

Гәсел коенуның исәнлеккә нинди файдалары бар?

Гәсел тәһарәтенең мәгънәви файдаларынан башка матди файдалары да бар. Шуң сәбәплә ислам дине гәсел тәһарәтенә бик әһәмиәт биргән. Гәселнең кешенең исәнлегә өчен файдалары шулай ачыклана: шәһвәт белән бушалу вакыйгасы (шәһвәт булу -

кешә тәнәдәгә бәтән нервларны хәрәкәт иттерә торган һәм бәтән организмны калтырата торган физиологик вакыйга) барлыкка килгән вакытында тәнәдә күзәнәкләрдә жимерелү барлыкка килер. Тын алу һәм канның йөрүе бу вакыйгага бәтән көчләре белән катнашкан өчен, тын алу арта башлар.

Шулвакыт кешә кулланган энергия кинәттән 1500 метрга йөгәргән кешенең энергиясе белән бәртигез. Шуң сәбәплә кешенең тәнә бик арып китәр. Кешенең тәнә тик юыну аркасында бу хәлдән котылып, жанланыр һәм көчәер.

Шуның өчен гәсел матди һәм мәгънәви ял итү һәм тәнәгә тынычлык бирә торган бер юыну.

Гәсел коену кайчан кирәк була?

Кешәдә шуң икә хәлдән берсе барлыкка килсә, гәсел коенырга тиеш:

1. Жәнәпләк хәлә (гәсел-сезлек)
2. Хатын-кызларның хәез һәм нифас хәлләре бәтәннен соң.

Гәселнең ничә фарызы бар?

- Гәселнең фарызы өч.
1. Авызны чайкау.
  2. Борын эчен юу.
  3. Бәтән тәнне коры урын калмаслык рәвештә юып пакьләү.

Гәсел коену фарыз булган кешәләр кайсы гыйбадәтләргә үти алмаслар?

Гәсел коену фарыз булган кешәләр, ягъни жәнәпләк ирләр белән хәез һәм нифас хәләндәгә хатын-кызларга шуң гыйбадәтләргә үтәүләре тые-ла.

1. Намаз уку.
2. Хәез һәм нифас хәләндәгә хатын өчен ураза тоту.
3. Коръән уку (шәһадәт сүзән әйтү, сәбханаллаһ, әлхәмдулилләһ, Аллаһу әкбәр әйтү, Пәйгамбәргә салават әйтү, аять булмаган догаларны уку мөмкин).
4. Коръәнне кулга алу.
5. Кагъбәнә тәваф кылу.
6. Мәчеткә керү.

Мәжбүри хәлләрдән башка, гәсел коенырга тиеш булган кешенең:

1. кулларын һәм авызын юмыйча ашап эчүе;
2. дини китапларны кулларына алучы тыелмаган булса да, мәкруһ дип саналган.

Гәсел тәһарәте ничек алына?

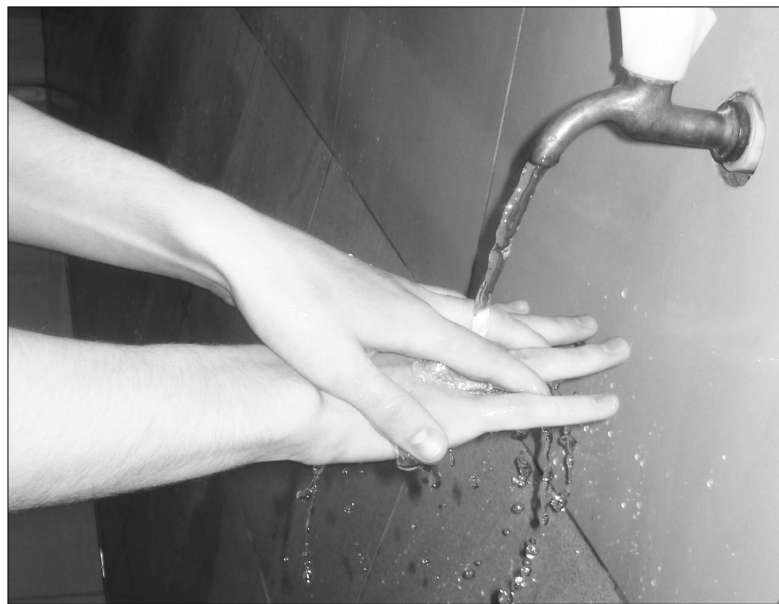
Су аз булган вакытта, салкын яки вакытның булмаган вакытларында, ашыгып гәсел коенган вакытта иң баштан гаурәтләрдәгә пычраклыклар пакьләнер. Шуннан соң өч мәртәбә авызга, өч мәртәбә борыңга су биреп авыз һәм борын яхшылап пакьләнер. Шуннан соң башка, уң һәм суң жылкәдән су коеп бәтән тән юылып. Коры урын калмаган вакытта, гәсел тәмам булып. Бу тик гәселнең фарызларын жирәнә житкерү белән алынган гәсел булып.

Мөмкин булган вакытларда, янә гаурәт урыннарын юганнан соң, алдан намаз тәһарәте алына, аннары баштан, шуннан уң һәм суң жылкәдән өчәр мәртәбә су коела. һәр су койган вакытта кул белән бәтән тән сыпырылып, суның бәтән тәнәгә таралуын тәэмин итү белән мәгънәви пычраклардан башка матди пычракларның да юуылуы тәэмин ителә. Бу арада тәнә энә очы кадәр булса да коры урынның калмавына игътибар кылыныр. Иң азақта пычрак суларның түгелгән урыннарга баса торган аяклар яңадан юылып.

Гәселнең шарт һәм фарызы - авыз һәм борынның эч яклары белән тәннең бәтәнсендә коры урынның калмавы. Бу эшләнәнгән соң, гәсел тәһарәте алынган булып. Матди һәм мәгънәви пакьлеккә ирешелгән булып.

Гәселнең сәннәтләре

1. Гәсел коенуны бисмилләһ белән башлау.
2. Күңәлдән һәм телдән ниәт кылу.
3. Гәселдән алта тешләргә чистарту.
4. Иң башта кулларны юу, шуннан ал һәм арт гаурәт урыннарын юып, шуң урыннарын пычраклыклардан пакьләү, шуннан соң тәһарәт алу.
5. Тәһарәт алганнан соң

башка, уң һәм суң жылкәләргә су коеп бәтән тәнне юу.

6. Авыз һәм борынны берәр мәртәбә су белән пакьләү фарыз, ләкин монысын өч мәртәбә кабатлау сәннәт. һәм шулай ук бәтән тәнне бер мәртәбә юу фарыз, өч мәртәбә юу сәннәт.

Гәсел коенуның нинди әдәпләре бар?

Тәһарәт алуның әдәпләре шулай ук гәселнең әдәпләредер. Ләкин гәсел алган вакытта гаурәт урыннарының ачык булу ихтималы булган өчен, кыйблага таба борылу яхшы күрелмәгән. Гәселнең иң мөһим тәртипләренән берсе - гаурәт урыннары ябып, беркәмгә дә күрсәтмәү. Ләкин беркәм булмаган мунчаларда гаурәт урыннарын ачып, кирәк пакьләүләргә эшләргә мөмкин. Беркәм күрмәгән өчен, бернинди куркыныч хәл булмас.

Гәселнең мәкруһлары нәрәсә?

Тәһарәт алган вакытта мәкруһ булган нәрәсәләр, гәсел коенган вакытта да мәкруһ. Артык буларак, гәсел коену вакытында дога уку һәм кыйблага таба борылу дәрәсә дип каралмаган. Гәсел тәһарәтендә бер әгъзага түгелгән су белән башка әгъзаларыбызны да юа алабыз. Чөнки гәсел тәһарәтендә бәтән тән бер әгъза кебек исәпләнә. Тәһарәт алган вакытта бу ярамас.

Гәсел алган вакытта гаурәт әгъзаларынан берәр пычраклык чыккан булса, гәсел бозыламы?

Юк, гәсел бузылмас, ләкин гәселнең тәһарәт булуы бозылып. Ягъни бу гәсел белән гәселсезлектән пакьләнгән булып, ләкин намаз уку өчен яңадан намаз укырга мөмкин булмас, чөнки кешә тәһарәтсез.

Вакытында гәсел коенуның берәр куркынычы бармы?

Гәсел коенырга тиешле кешә, мөмкин булса, тизрәк юынып алырга тиеш. Тиз генә юына алмаячак кешеләр, нинди намаз арасында гәселләрен

югалткан булсалар, шуң вакыт намазының вакытының бәтәнә кадәр кичектерә алалар. Юынып намаз вакытын уздыру дәрәсә булмас, һарам.

Гәсел тәһарәте белән бәтән гыйбадәтне үтәргә мөмкинме?

Әйе, гәсел коенганнан соң, һәр төрлә гыйбадәтне үтәргә мөмкин.

Нинди хәлләрдә гәсел фарыз булып?

Жәнәпләктән котылу, хәез һәм нифаз хәлләренән чыгу өчен.

Гәсел ничә өлешкә аерыла?

- Өч өлешкә аерыла.
1. Фарыз гәсел.
  2. Сәннәт гәсел
  3. Мәстәхәб гәсел.

Нинди хәлләрдә гәсел коену сәннәт?

Шуң хәлләрдә гәсел коену сәннәт була:

1. Жомга намазы өчен.
2. Бәйрәм намазлары өчен.
3. Хаҗ һәм гомрә кылу өчен ихрам киёмнәрен кияр алдынан.
4. Хаҗиларның гарәфә көнә Гарәфәттә вакфә кылу өчен.

Нинди хәлләрдә гәсел коену мәстәхәб?

Шуң хәлләрдә гәсел коену, фарыз яки сәннәт булмыйча, сәваплы эш:

1. Кан алдырганнан соң.
2. Нушын югалтканнан соң үзәнә килгәч.
3. Мәетне юу өчен.
4. Изге кичәләргә гыйбадәттә үткәрү өчен.
5. Юлчылыктан өйгә кайтканнан соң.
6. Пакь киём кияр алдынан.
7. Гөһәһләргә тәүбә кылырга теләгән вакытта.
8. Мәккә һәм Мәдинәгә керер алдынан. Бу изге урынны хөрмәтләү өчен юыну.

Сәннәт һәм мәстәхәб гәселләр, тәнне пакьләү яки хөрмәтләү ниәте белән кылынганга күрә, боларда авызын һәм борынны юу фарыз түгел. Бәтән тәнне юу житә.

Өфөлә намаз вакыты

Йомадиэл әүүэл 2011 миләди йыл
1432 нижри йыл.

Йомадиэл әүүэл	Азна көндәре	Апрель, май	Иртәнге намаз	Кояш сыға	Өйлә нам.	Икен. нам.	Ақшам.	Йәстү намазы
1	Дүшәмбе	4	6.14	7.44	14.30	19.25	20.55	22.25
2	Шиишәмбе	5	6.11	7.41	14.30	19.27	20.57	22.27
3	Шаршамбы	6	6.09	7.39	14.30	19.29	20.59	22.29
4	Кесе йома	7	6.06	7.36	14.30	19.31	21.01	22.31
5	Йома	8	6.04	7.34	14.30	19.33	21.03	22.33
6	Шәмбе	9	6.01	7.31	14.30	19.35	21.05	22.35
7	Йәкшәмбе	10	5.59	7.29	14.30	19.37	21.07	22.37
8	Дүшәмбе	11	5.56	7.26	14.30	19.39	21.09	22.39
9	Шиишәмбе	12	5.54	7.24	14.30	19.41	21.11	22.41
10	Шаршамбы	13	5.52	7.22	14.30	19.43	21.13	22.43
11	Кесе йома	14	5.49	7.19	14.30	19.45	21.15	22.45
12	Йома	15	5.47	7.17	14.30	19.47	21.17	22.47
13	Шәмбе	16	5.44	7.14	14.30	19.48	21.18	22.48
14	Йәкшәмбе	17	5.42	7.12	14.30	19.50	21.20	22.50
15	Дүшәмбе	18	5.40	7.10	14.30	19.52	21.22	22.52
16	Шиишәмбе	19	5.37	7.07	14.30	19.54	21.24	22.54
17	Шаршамбы	20	5.35	7.05	14.30	19.56	21.26	22.56
18	Кесе йома	21	5.33	7.03	14.30	19.58	21.28	22.58
19	Йома	22	5.30	7.00	14.30	20.00	21.30	23.00
20	Шәмбе	23	5.28	6.58	14.30	20.02	21.32	23.02
21	Йәкшәмбе	24	5.26	6.56	14.30	20.04	21.34	23.04
22	Дүшәмбе	25	5.23	6.53	14.30	20.06	21.36	23.06
23	Шиишәмбе	26	5.21	6.51	14.30	20.08	21.38	23.08
24	Шаршамбы	27	5.19	6.49	14.30	20.09	21.39	23.09
25	Кесе йома	28	5.17	6.47	14.30	20.11	21.41	23.11
26	Йома	29	5.15	6.45	14.30	20.13	21.43	23.13
27	Шәмбе	30	5.12	6.42	14.30	20.15	21.45	23.15
28	Йәкшәмбе	1	5.10	6.40	14.30	20.17	21.47	23.17
29	Дүшәмбе	2	5.08	6.38	14.30	20.19	21.49	23.19
30	Шиишәмбе	3	5.06	6.36	14.30	20.21	21.51	23.21